



Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen



NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA



branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd



Groene Zorg
Alliantie

de
Nederlandse
ggz



MPZ milieu platform zorgsector



Aan:

De Minister voor Klimaat en Energie, de heer drs. R.A.A. Jetten

De Minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, de heer H.M. de Jonge

De Minister van Infrastructuur en Waterstaat, de heer M.G.J. Harbers

Datum

1 maart 2023

Kenmerk

NFU-23.00538/RS/SvE

Onderwerp

Uitvoering geven aan Green Deal Samen werken aan duurzame zorg

Geachte ministers Jetten, De Jonge en Harbers,

Namens de ondertekende branche en koepelorganisaties in de zorg, verbonden in de 'Green Deal – Samen werken aan duurzame zorg 2023-2026' - bieden wij u hierbij het gezamenlijk Integraal Uitvoeringsplan GDDZ - Zo Werken we Samen aan Duurzame Zorg aan. Hiermee zet de Nederlandse zorg in op transformatie naar zorg met minimale impact op klimaat, milieu en leefomgeving in 2050.

Als medeondertekenaars van de Green Deal Duurzame Zorg (GDDZ) en ministerieel verantwoordelijken voor onderdelen van de GDDZ vragen wij u om samen de stap naar realisatie te zetten. Naast adequate wet- en regelgeving, beperkte administratieve lasten en kennisontwikkeling vragen wij u vanuit uw ministeries en het hiervoor beschikbare klimaatfonds de verwachte benodigde eenmalige investeringen van 1,6 tot 3,4 miljard euro beschikbaar te stellen.

Ambities verduurzaming zorgsector

Om inzicht te krijgen en te geven in de concrete stappen en investeringen die nodig zijn om de ambities uit de Green Deal te realiseren, hebben wij als (zorg)partijen individuele uitvoeringsplannen opgesteld die zijn gebundeld tot een gezamenlijk Integraal Uitvoeringsplan. Het uitvoeringsplan bevat mede concrete acties op terreinen die vallen onder de verantwoordelijkheid van uw ministeries. In het bijzonder waar het gaat om het verminderen van de CO₂-emissie van gebouwen, het circulair werken met grondstoffen en het verminderen van de milieubelasting door medicatie. De zorgbranches staan klaar om hiermee samen aan de slag te gaan. Om dit succesvol te kunnen doen, vragen wij om uw steun bij de uitvoering.



Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen



NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA



branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd



Groene Zorg
Alliantie

de
Nederlandse
ggz



MPZ milieu platform zorgsector



Adequate financiering noodzakelijk

Om de CO₂-footprint van de Nederlandse zorg drastisch te verkleinen is adequate financiering noodzakelijk. Het Integraal Uitvoeringsplan geeft een inschatting van de financiële inspanning en voor welke onderdelen aanvullende financiële ondersteuning vanuit de Rijksoverheid nodig is.

Op basis van beschikbare gegevens blijkt uit eerste berekeningen dat de plannen vragen om een geschatte eenmalige investering van 1,6 tot 3,4 miljard euro en leiden tot structurele jaarlijkse meerkosten van 350 tot 700 miljoen euro¹. Deze middelen voor de verwachte investeringen zijn niet beschikbaar in de zorgsector. Met dat gegeven, vragen zorgpartijen u om, samen met het ministerie van VWS, deze gelden in de voorjaarsnota 2023 op te nemen. Deze duidelijkheid is noodzakelijk omdat zonder additionele middelen doelstellingen bijgesteld moeten worden.

Interdepartementale verantwoordelijkheid

Wij vragen u om zowel interdepartementaal en rechtstreeks met de zorg samen te werken en in gesprek te gaan over (project)ondersteuning, adequate wet- en regelgeving, beperking van de administratieve lasten, kennisontwikkeling en investeringen ten einde de doelstellingen uit de Green Deal gedurende de looptijd te realiseren. Hieronder gaan wij specifiek in op de thema's uit de Green Deal die binnen de beïnvloedingssfeer van uw ministeries liggen: het vergroten van de nodige relevante kennis en bewustzijn, het reduceren van de CO₂-emissie, het circulair werken met grondstoffen en het verminderen van de milieubelasting door medicatie.

CO₂-emissiereductie

Met behulp van het Expertisecentrum Verduurzaming Zorg (EVZ) en informatie uit de portefeuille routekaarten hebben de zorgbranches een herijking opgesteld van de verwachte additionele investeringen van 55% CO₂-emissiereductie t/m 2030 voor het verduurzamen van het zorgvastgoed. De kostenindicatie ligt tussen de € 1,6 en € 3,3 miljard (afhankelijk van de prijsontwikkelingen van energie en materialen). De sector maakt zich grote zorgen dat het door het ministerie van BZK gereserveerde bedrag van € 2,75 miljard t/m 2030 voor onrendabele investeringen voor het gehele maatschappelijke vastgoed, ontoereikend is.

¹ De berekeningen geven een kostenindicatie. Op onderdelen zijn de verwachte investeringen nog onbekend en daarmee niet opgenomen: voor branches, zoals de Nederlandse ggz, VGN, KNMP en GZA zijn nog geen structurele meerkosten berekend. De eenmalige investeringen in vastgoed zijn een eerste inschatting, evenals de verwachte baten. Deze kunnen hoger of lager zijn.



Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen



NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA



branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd



Groene Zorg
Alliantie

de
Nederlandse
ggz



MPZ milieu platform zorgsector



Zorgen om toename administratieve lasten

Wetgeving en verantwoording op het gebied van verduurzaming leidt tot meer administratieve lasten. De hiermee gepaard gaande werkdruk en kosten zijn onzichtbaar, maar leggen een grote druk op de sector. Denk hierbij aan de Energy Efficiency Directive (EED), de Informatieplicht, wetgeving over mobiliteit en de aankomende CSRD. Ministeries werken afzonderlijk aan wetgeving en verantwoording. Dit staat haaks op het programma [Ont]Regel de Zorg van het ministerie van VWS en de in de GDDZ gemaakte afspraak over harmonisering van wetgeving. De zorgbranches vragen om te komen tot één aanpak voor de energietransitie en transparante verantwoording over de voortgang met eenvoudige administratie die aansluit op de portefeuilleroutekaart-aanpak.

Wetgeving en verantwoording

Als voorbeeld noemen wij het door het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat voorgenomen besluit om bedrijven met meer dan 100 medewerkers de zakelijke en woon-werkverkeerkilometers te laten registreren. Een grote administratieve last, zeker gezien het feit dat de zorg 24/7 draait en thuiswerken in de zorg slechts beperkt mogelijk is. Daarnaast wordt er al flink geïnvesteerd in 'Zorg op de juiste plek' en verdere digitalisering. Wij vragen u kritisch met de zorg mee te denken over het voorkomen van extra administratie bij de invoering.

Tegelijkertijd vragen wij het Ministerie van Binnenlandse Zaken om steun voor voorstellen vanuit de zorg betreffende het vereenvoudigen van de monitoring en verantwoording van verduurzaming van het zorgvastgoed vanuit het credo: *'eenmalige vastlegging voor meervoudig gebruik'*. Wij verzoeken dit mede richting decentrale overheden gezamenlijk uit te dragen.

Circulaire bedrijfsvoering

In lijn met het advies van de Gezondheidsraad 'Verduurzaming van hulpmiddelen in de zorg' verzoeken wij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om gezamenlijk in te zetten op de circulaire keten en een nadrukkelijke plek voor de zorg in het 'Nationaal Programma Circulaire Economie 2023-2030'.

De zorg zet de komende jaren in op een transitie van disposables naar reusables. Dit is mogelijk door onder andere het aanscherpen van inkoopbeisen, productonderzoek: Life Cycle Analysis (LCA's), materiaalstroomanalyses (MFA's) en innovaties op het gebied van productie en afvalverwerking. Dit geldt eveneens voor het recyclen van incontinentiemateriaal. Deze transitie vraagt om aanzienlijke investeringen. Met een verwachte inschatting van € 11 - 12 miljoen vragen wij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hieraan bij te dragen. Daarnaast vragen wij I&W regie te nemen en met de zorg samen te werken aan wijzigingen in wet- en regelgeving die nodig zijn op het gebied van afvalscheiding en het stimuleren van meer duurzame productie en recycling.



Nederlandse
Vereniging van
Ziekenhuizen



NEDERLANDSE FEDERATIE VAN
UNIVERSITAIR MEDISCHE CENTRA



branchevereniging van zorgorganisaties
verpleeghuiszorg | zorg thuis | revalidatie en herstel | jeugd



Groene Zorg
Alliantie

de
Nederlandse
ggz



MPZ milieu platform zorgsector



Verminderen milieubelasting door medicatie

Wij vragen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat samen met het RIVM in te zetten op het in Europees verband aanscherpen van de eisen tot schone(re) productie door de farmaceutische industrie. Vanuit Europa worden hierin al stappen gezet.

Tegelijkertijd is er veel kennisontwikkeling en daarmee onderzoek nodig naar het gepast gebruik, voorschrijven en verminderen van gebruik. De verwachte kosten bedragen € 53 miljoen. Het lukt de zorg niet om deze kosten zelf te dragen. Wij vragen zowel het ministerie van I&W als VWS te investeren in onderzoek en hierbij het RIVM in te schakelen.

Tegelijkertijd pakken wij de handschoen graag samen met het ministerie van I&W op bij de verwachte voortzetting van de 'Ketenaanpak medicijnresten uit het water'. Waterzuivering aan de bron bij het ziekenhuis of zorginstelling blijft een vraag over nut en noodzaak. Met behulp van investering in onderzoek door het ministerie van I&W werkt de zorg graag mee aan dit vraagstuk.

Wij vertrouwen erop dat wij met bovenstaand schrijven en het Gezamenlijk uitvoeringsplan Green Deal Duurzame Zorg inzichtelijk hebben gemaakt hoe essentieel uw steun als medeondertekende Ministeries is voor het realiseren van de ambities uit de *Green Deal- Samen werken aan duurzame zorg*.

Graag gaan wij nader in gesprek om onze samenwerking op onderdelen verder uit te werken.

Met vriendelijke groet,

Ad Melkert,
voorzitter NVZ

Anneke Westerlaken,
voorzitter ActiZ

Boris van der Ham
voorzitter Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

Eppie Fokkema,
voorzitter Milieu Platform Zorgsector

Bertine Lahuis,
voorzitter NFU

Ruth Peetoom,
voorzitter De Nederlandse GGZ

Evelyn Brakema
voorzitter Groene Zorg Alliantie

Nicole Hunfeld,
vice-voorzitter KNMP